

Posudek na rigorózní práci Petra Hájka : REFLEXE KONCEPCE OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI DO RAKOUSKÝCH ÚSTAV 19. STOLETÍ

Petr Hájek předložil práci, která se zaměřila na občanská práva v rakouských ústavách 19. století. Pojetí koncepce jeho práce je - ku prospěchu jeho pojednání - poněkud neobvyklé. Hájek se totiž zaměřil na pojem občanská společnost a reflexi idejí o občanské společnosti do ústavního systému.

Rigorozant zachytil i zpětnou vazbu rozvíjející se občanské společnosti na úpravu občanských práv v ústavách.

Podnětné je také podrobné zpracování evropského myšlenkového zázemí, ve kterém vznikala občanská společnost a katalogy občanských práv včetně jejich garancí. Autor popsal poměrně instruktivně ideje jednotlivých evropských myslitelů dotýkajících se občanských a lidských práv, jejich povahy a původu a úvahy některých z nich o občanské společnosti.

Kladem práce je nepochybně i Hájkův pokus o postižení reality využívání a zajišťování občanských práv v praxi. Jde tu ovšem spíše o pokus, neboť ke splnění ukázaní působení občanských práv de facto, by bylo potřeba studovat nejen prameny z různých chrestomatií, ale i přímo příslušné archiválie.

V práci není opomenuta ani problematika stavovství a pokusy o zrušení šlechtických privilegií, což mělo vést k plně rozvinuté občanské společnosti, kde skutečně platí zásada rovnosti.

V kontextu s tímto zamyšlením rozebral Petr Hájek i snahy o zrušení roboty, které nakonec došly úspěchu.

Zvláštní pozornost věnoval autor Kroměřížské „ústavě“, neboť právě v ní se charakteristické rysy občanské společnosti projeví nejvíce. Mám tu na mysli zejména princip, že veškerá moc ve státě pochází z lidu, princip, který se pokoušel prosadit do úvodu katalogu občanských práv František Ladislav Rieger.

V závěru své práce se Petr Hájek zamyslel nad povahou ústavněprávní úpravy občanských práv, totiž, zda šlo o pouhé proklamace nebo, zda byla tato úprava závazná. Vycházel přitom zvláště z úvah Fr. Weyra na toto téma.

Autor využil ke zpracování zvoleného tématu základní českou i zahraniční literaturu a řadu pramenů, zvláště z jednání Kroměřížského sněmu.

Petr Hájek splnil podle mého názoru všechny požadavky kladené na tento druh prací a proto doporučuji jeho rigorózní práci k obhajobě.

Námět pro obhajobu: Koncepce národně reprezentativního státu a její vliv na občanská práva

Prof. JUDr. PhDr. Karolina Adamová, DSc.

Senohraby: 16.10.2014